

รามคำราฯ

ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๒

บทบรรณาธิการ

คำตาม ศาลชั้นต้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังและสอบถามคำให้การ จำเลยให้การปฏิเสธและแตลงขอเลื่อนการตรวจพยานหลักฐาน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ก่อนถึงวันนัดจำเลย ยื่นคำร้องขอถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธแล้วให้การใหม่เป็นรับสารภาพและยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นออกนั่งพิจารณาคดี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า เนื่องจากมีวันนัดแล้วให้คงนัดเดิมไว้ ยกคำร้อง ครั้นถึงวันนัดศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาให้โจทก์จำเลยฟัง โดยมิได้ตรวจพยานหลักฐานและมิได้สอบถามคำให้การจำเลยอีกครั้งต่อหน้าโจทก์จำเลย และมิได้สั่งให้พนักงานคุณประพฤติสืบเสาะและพินิจจำเลยก่อนพิพากษา เป็นการพิจารณาและพิพากษาคดีโดยชอบหรือไม่

คำตอน มีคำพิพากษายืนยันใจจัดไว้ดังนี้

คำพิพากษายืนยันที่ ๒๖๗/๒๕๖๔

การพิจารณาในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ศาลชั้นต้นได้อ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และสอบถามคำให้การแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธ เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ชอบแล้ว แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้เลื่อนการตรวจพยานหลักฐานและสอบคำให้การไปในวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ก็ตาม แต่ก็ไม่จำต้องอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และสอบถามคำให้การซ้ำอีก ส่วนที่จำเลยยื่นคำให้การฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ขอถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธแล้วให้การใหม่เป็นรับสารภาพนั้น ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า สำเนาให้โจทก์ รับเป็นคำให้การของจำเลย อันมีผลเป็นการอนุญาตให้จำเลยถอนคำให้การเดิมที่ปฏิเสธ และจำเลยให้การใหม่เป็นรับสารภาพ โดยมิต้องสอบถามคำให้การดังกล่าวต่อหน้าโจทก์ จำเลยอีก เมื่อความผิดที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษและจำเลยให้การรับสารภาพนั้น ก្មោះหมายมิได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่น้ำปี๊นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่าน้ำปี๊น ศาลจึงพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ส่วนที่จำเลยยืนยันว่า ศาลชั้นต้นไม่สั่งให้พนักงานคุณประพฤติสืบเสาะและพินิจจำเลย ก่อนพิพากษานั้นเป็นดุลพินิจของศาลเมื่อเห็นว่าการสืบเสาะและพินิจไม่เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาและพิพากษา เนื่องจากจำเลยได้ให้ข้อเท็จจริงตามคำร้องของประกอบคำให้การรับสารภาพเพียงพอแล้ว หาใช่ว่าศาลจำต้องสั่งให้มีการสืบเสาะพินิจจำเลยทุกกรณีไปไม่ การพิจารณาและพิพากษาดีของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำตาม คดีอาญา การอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกา ศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งอุทธรณ์ดังกล่าวหรือไม่

คู่ความมีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งของผู้พิพากษาที่ไม่อนุญาตให้ฎีก้าได้หรือไม่ คำร้องขอให้อัยการสูงสุดรับรองให้ฎีก้า ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ต้องส่งไปให้อัยการสูงสุดรับรองให้ฎีก้าหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๒๔๐๗/๒๕๖๔

โจทก์อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกាយของศาลชั้นต้นต่อศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีก้าไปยังศาลฎีกาเพื่อพิจารณาสั่ง การที่ศาลมีคำสั่งและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ คำสั่งศาลมีคำสั่งและคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ไม่ชอบ

การพิเคราะห์ว่าข้อความที่ตัดสินได้เป็นบัญหาสำคัญอันควรสูงสุดหรือไม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ถือเป็นดุลพินิจเด็ดขาดของผู้พิพากษาผู้มีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ฎีก้า โจทก์ไม่มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ มิได้บัญญัติให้ศาลมีหน้าที่ต้องส่งฎีก้าพร้อมกับคำร้องขอให้รับรองให้ฎีกานะของโจทก์ไปให้อัยการสูงสุดรับรองให้ฎีก้า เป็นเรื่องที่โจทก์ต้องไปดำเนินการในส่วนนี้ด้วยตนเอง

คำถาม เจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งในคำแต่งลงของโจทก์ของดการบังคับคดีว่างดการขายทอดตลาดหนังสัตว์ ลงนัดหากเดือน รอโจทก์แต่ง ต่อมาหลังจากพ้นระยะเวลาให้ดการบังคับคดีเจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดทรัพย์พิพาทไป ดังนี้ การขายทอดตลาดขอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๒๗๕๙/๒๕๖๔

เจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งในคำแต่งลงของโจทก์ของดการขายทอดตลาดทรัพย์พิพาทว่างดการขายทอดตลาดทั้งหนังสัตว์ ลงนัด ๖ เดือน รอโจทก์แต่งความประสงค์ เป็นการดการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ (๓) และการดการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดีมีเงื่อนไขว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีจะดำเนินการบังคับคดีต่อไปหรือไม่อย่างไร ต้องรอโจทก์แต่งความประสงค์ก่อนส่วนมาตรา ๒๙๑ วรรคสอง ที่บัญญัติให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไปเมื่อระยะเวลาที่ให้ดการบังคับคดีได้ล่วงพ้นไปแล้วนั้น เป็นกรณีการดการบังคับคดีที่ไม่มีเงื่อนไขให้เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องปฏิบัติก่อน การที่เจ้าพนักงานบังคับคดีด่วนประกาศขายทอดตลาดทรัพย์พิพาทไปหลังจากพ้นระยะเวลาให้ดการบังคับคดีโดยไม่รอฟังโจทก์แต่งความประสงค์ก่อนตามคำสั่งกรมบังคับคดีที่ ๕๐๔/๒๕๖๐ ข้อ ๓ ที่ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีต่อไปทันทีเมื่อครบกำหนดเป็นเรื่องภายในของ

กรมบังคับคดีในการบริหารจัดการคดี ไม่มีผลไปลบล้างเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้สั่ง ในคำแต่งของด้วยการขายทอดตลาดของโจทก์ที่จะต้องรอพึงโจทก์แลงความประสงค์ด้วย จึงเป็นการไม่ชอบ (ให้เพิกถอนการขายทอดตลาด)

คำถาม ศาลพิพากษาให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียนเพิกถอนการโอนที่ดินด้วยค่าใช้จ่าย ของจำเลยหากไม่ปฏิบัติตามให้ถือເຄາມพิพากษาแทนการแสดงเจตนา ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาด้วยออกหมายบังคับคดีหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารวบรวมไว้ดังนี้

คำพิพากษารวบรวมที่ ๓๔๕๙/๒๕๖๔

ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาถึงที่สุด พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลอันดับต้นให้เพิกถอน การโอนที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๑๖๗ และบ้านเลขที่ ๑๗/๑๑ บนที่ดินโฉนดดังกล่าวที่จำเลยในฐานะ ผู้จัดการมรดกของ ส. โอนให้แก่จำเลย ให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียนเพิกถอนการโอนด้วย ค่าใช้จ่ายของจำเลย หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือເຄາມพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของ จำเลย คำขออื่นออกจากนี้ให้ยก กับศาลอันดับต้นและศาลอุทธรณ์สั่งให้ค่าฤชาธรรมเนียมเป็นพับ ดังนี้ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ใน การบังคับคดีตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ โจทก์สามารถดำเนินการโดยใช้คำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยได้ ตาม ป.ว.พ. มาตรา ๓๕๗ โดยศาลอันดับต้นไม่จำต้องออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงาน บังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดี และที่ศาลมีให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียนเพิกถอนการโอน ด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยนั้นก็มิใช่การพิพากษาให้จำเลยจ่ายค่าใช้จ่ายการจดทะเบียนแก่โจทก์ ทั้งสามโดยตรง โจทก์ทั้งสามจึงยังมิใช่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนหนึ่นค่าใช้จ่ายนี้หากจำเลย ไม่ได้จ่ายค่าใช้จ่าย ย่อมเป็นหนี้ที่ของโจทก์ทั้งสามที่จะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายการจดทะเบียนเพิกถอน การโอนไปก่อน แล้วค่าใช้จ่ายที่โจทก์ทั้งสามได้จ่ายไปนี้ย่อมถือเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์ ทั้งสามจะบังคับคดีต่อไปตามนัย ป.ว.พ. มาตรา ๓๕๒ วรรคห้า มาตรา ๓๕๘ วรรคสอง และ มาตรา ๓๕๙ วรรคสี่ เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสามได้ชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียน เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ ๘๑๖๗ และบ้านเลขที่ ๑๗/๑๑ บนที่ดินโฉนดดังกล่าวตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ กรณีจึงยังไม่มีเหตุที่จะออกหมายบังคับคดีเพื่อยืดอายุทรัพย์ของ จำเลยบังคับคดีนำเงินมาชำระแก่โจทก์ทั้งสามเป็นค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนเพิกถอนการโอนที่ดิน และบ้านตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

คำถาม คู่ความฝ่ายที่เสียหายจะขอให้ศาลมีสั่งเพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบภายหลัง เมื่อศาลมีพิพากษาแล้ว จะต้องยื่นไม้ข้ากรวบแปรด่วนนับแต่วันที่รับฟ้องความหรือพุตการณ์อันเป็น มูลแห่งข้ออ้างหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารู้ภัยกันนิจจัยไว้ดังนี้

คำพิพากษารู้ภัยที่ ๑๙๘/๒๕๖๔

คำขอให้พิจารณาคดีใหม่และรู้ภัยของจำเลยกล่าวอ้างว่า โจทก์นำส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปยังบ้านของจำเลยตามแบบรับรองรายการทะเบียนราชภูมิโดยโจทก์ทราบว่า บ้านดังกล่าวได้รื้อถอนไปแล้วและโจทก์แจ้งขอให้ประกาศหนังสือพิมพ์ ทั้งที่ทราบดีว่าจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ที่แห่งอื่นอันเป็นการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องโดยไม่ชอบ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการกล่าวอ้างว่าเป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมในเรื่องการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่น ๆ ตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งข้อค้านเรื่องผิดระเบียบดังกล่าว จำเลยซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายที่เสียหายอาจยกขึ้นกล่าวอ้างได้เมื่อเวลาใด ๆ ก่อนมีคำพิพากษา แต่ต้องไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันที่จำเลยได้ทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้นตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง และในกรณีที่คู่ความทราบข้อค้านเรื่องผิดระเบียบภายหลังเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วก็ไม่อาจเป็นไปได้ว่าคู่ความฝ่ายนั้นจะยกข้อค้านขึ้นกล่าวอ้างได้ก่อนมีคำพิพากษา แต่ในกรณี เช่นว่านี้คู่ความฝ่ายที่เสียหายชอบที่จะยกขึ้นกล่าวอ้างไม่ช้ากว่าแปดวันนับแต่วันทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างด้วย

จำเลยได้มอบหมายให้นายความมาคัดถ่ายเอกสารสำนวนคดีนี้วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้รับเอกสารดังกล่าววันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นเวลาภายนหลังศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ แล้ว จึงเป็นการบ่งชี้ชัดว่าจำเลยได้ทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างเรื่องผิดระเบียบในการส่งคำคู่ความในสำนวนคดีนี้อย่างช้าในวันที่จำเลยได้รับเอกสารดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ การที่จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาคดีใหม่โดยอ้างว่า การส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยไม่ชอบ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จึงช้ากว่าแปดวันนับแต่วันทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น จำเลยหมดสิทธิที่จะขอให้ศาลมีคำพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๗ วรรคสอง และ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยตาม ป.ว.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ประกอบมาตรา ๒๕๖ และ ๒๕๗

**นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ**